

grænser, dagsorden for den 3. FN havrets-konference, samt uddrag af traktater vedrørende rettigheder, begrænsninger og udnyttelse af havets levende ressourcer.

Ruth Helkiær Jensen

J. Blunden et al. (eds.): Fundamentals of human geography: a reader.

Harper & Row Ltd. London 1978. X + 382 s., fig. og tab., 24 cm. 4,95 Pund.

Dette udvalg af nøgle-afhandlinger, hvis store antal udelukker en opremsning, er samlet til brug for »The Open University«, men repræsenterer en så alsidig indføring i kulturgeografi, at den har interesse for al undervisning og uddannelse i faget.

Emnerne falder i 3 hovedgrupper under overskrifterne: Man and environment, med vægt på human økosystemer, Spatial Analysis, der i sin klassiske form bygger på lokalisering ud fra økonomisk optimering og — som korrektiver hertil — behaviouristiske og strukturelle analyser, dvs. menneskets valg og perception af sine omgivelser som økonomisk og lokaliserende faktor, samt social struktur, der af mange — ikke kun marxistiske geografer — anses som det imperativ, der styrer alle de nævnte forhold. Optimal ressourceudnyttelse og spatial struktur kan efter disses opfattelse kun opnås ved en radikal ændring heri. Hvis man ikke har disse artikler andetsteds, er anskaffelsen af denne bog en god investering.

Ruth Helkiær Jensen

Sebastian Dworatschek: Grundlagen der Datenverarbeitung.

Walter de Gruyter, Berlin 1977. 538 s., ill., 23 cm. DM 38,00.

Ualmindelig grundig indførelse i data-behandlingens grundlæggende begreber, matematik og teknologi. Bogen behandler også de for virksomheder særdeles relevante spørgsmål som organisation og anskaffelse af dataanlæg. Da den ikke rummer egentlig programmeringsteknik, vil den nok være af begrænset værdi for geografer i almindelighed, men for nogle enkelte vil den på grund af sine tekniske og matematiske afsnit være særdeles nyttig som opslagsbog.

Ole Hebin

Peter Haggett, Andrew D. Cliff and Allan Frey: Locational Models & Locational Methods.

Edward Arnold, London 1977, 2 bind, 603 s., ill., 23 cm. 4,50 Pund og 7,50.

Siden den første udgave af nærværende

bog udkom i 1965 har geografien udviklet sig meget, hvorfor det ikke længere var formålstjenligt at blive ved med at opdatere den gamle »bestseller«. Den nye udgave er udvidet virkelig meget såvel hvad angår antallet af emner som disses behandling.

Værket er opbygget i tre hoveddele, nemlig: »Models of Locational Structure«, »Methods of Locational Analysis« og »Regional Applications«. For alle delene gælder, at de giver en resumerende gennemgang af emnerne og dertil mange og gode referencer. Værket må betegnes som et fyldigt opslagsværk og ikke som en egentlig lærebog. Ingen geograf bør være uden kendskab til i hvert fald væsentlige dele af bogens indhold. Ole Hebin

L. Tabak (ed.): Population Growth and Economic Development in the Third World.

Vol. 1-2 »International union for the scientific study of population«. Ordina Editions Dolhain 1975. 816 s., 98 tab., 35 diagr. B.F. 1.400,00.

Dette store værk tager et af vor tids hovedproblemer op til en grundig og alsidig undersøgelse. Det er ikke noget egentlig geografisk arbejde, men er blevet til ved samvirken af en række videnskaber: økonomi, sociologi, demografi, landbrug m.m. Hovedtemaet er verdens befolkningstilvækst, dens årsager og dens konsekvenser. Værket går ubetinget ind for befolkningsplanlægning af global karakter, men er objektivet nok til at afvise en universel patentløsning. Hver region har sit kompleks af befolkningsproblemer, afhængigt bl.a. af klima, produktionsmuligheder, økonomi og oplysning. Bogværket må ses som en konsekvens af arbejdet på United Nations World Population Conference 1974 i Bucuresti og som en videreførelse af den her vedtagne arbejdsplan for befolkningskontrol i udviklingslande. I sandhedens interesse bør det nævnes, at flere latinamerikanske lande med Brasilien i spidsen anser en befolkningsbegrænsning for uaktuel, idet de mener at kunne ernære flere gange deres nuværende befolkning.

I 1. bind giver Léon Tabak, direktør for U.N.'s befolkningsafdeling i New York, en oversigt over befolkningsproblemerne i relation til den økonomiske udvikling. Arbejdsstyrken analyseres af John D. Durand, og et så vigtigt spørgsmål som kvindernes beskæftigelse m.m. i udviklingslandene af Ester Boserup.

Uddannelsesforhold, socio-økonomisk udvikling og sundhedsproblemer belyses; landbrugsforholdene, herunder ændringer i udbytte og i landbefolkningens størrelse, analyseres af J.H. Sinka, og ernæringsproblemerne af K.C. Abercrombie. 2. bind behandler intern og international migration, urbanisering, familieplanlægning, beskæftigelsesproblemer, økonomisk-demografiske modeller og befolkningsbegrænsende lovgivning i udviklingslande.

Trods de mange forfattere, 22 ialt, virker dette værk som et helstøbt arbejde, der ud fra forskellige synspunkter og startsteder ærligt og grundligt belyser de problemer, verdensbefolkningens stærke vækst skaber og vil skabe. For enhver geograf, der beskæftiger sig med udviklingslandene, vil det derfor være betydningsfuldt at kende dette arbejde af fornem videnskabelig standard.

Aage Aagesen

Erich Otremba: Die Güterproduktion im Weltwirtschaftsraum.

Erde und Weltwirtschaft Bd. 2/3, 3. udg. Franckh'sche Verlagshandlung Stuttgart 1976, 407 s., 17 × 24 cm. DM 94,00.

I indledningskapitlet til denne udgave af serien »Erde und Weltwirtschaft« fremhæves geografien som en nødvendig videnskabelig disciplin på en heterogen jordoverflade, medens en verden med en aldeles homogen overflade kunne nøjes med en økonomisk geometri. Derefter diskuteres den almindelige udvidelse af de »geografiske« årsagskæder fra de stærkt naturdominerede til mere samfundsprægede. Hovedkapitlerne behandler landbrug og industri, medens skovbrug, minedrift og fiskeri omtales i kortere form.

Bogen er stærkt opdelt i afsnit, der hver for sig diskuterer de mange faktorer, der griber ind i erhvervslivet; for landbrugets vedkommende: diverse grænseproblemer, den agrare produktions afhængighed af natur, historisk udvikling, økonomi, udnyttelsessystem m.m. og for industrien: lokaliseringen, arbejdskraften, råstofforsyningen samt nogle vigtige industrigrenes særlige problemer. Man præsenteres for en meget omfattende samling ideer og synspunkter, og det har ikke været meningen »Arealkunde oder geographische Produktkunde zu treiben«. Bogen kan således ikke anvendes som opslagsværk i erhvervsgeografi; de få tabeller er overvejende fra 1970-71 og ikke overalt gennemtænkte — side 225 får man således en